

Lunn & Co.

Ulla Lunn, arkitekt m.a.a. · Kagerupvej 42, 4420 Regstrup, Denmark · t: 59189098, m: 26157727, ulla_lunn@yahoo.dk · CVR: 16771473

Til Folketingets Kulturudvalg.
Foretræde d. 10.2.2010

1: Boggave

Kunstakademiets Vestindienstudier

Opmålinger 1961 af bygninger på St. Thomas & St. Croix er udgivet 2004.

Bogen er en sponsorgave fra Arkitektens Forlag.

2: Hvem er jeg?

Arkitekt Ulla Lunn, har arbejdet med bevaring af den Vestindiske bygningskultur siden 2000. Ledte fra 2001 – 2007 Virgin Islands – Danish Apprenticeship Initiative (VIDA) hvor danske lærlinge på 3. fagskoleophold på Odense Tekniske Skole kom til Frederiksted, hvor de lærte og oplærte lokale unge i traditionelle teknikker.

Jeg arbejder p.t. på en web-site og en udstillingen 'Den Vestindiske Arv' om arkitektur og mennesker i koloniens første 150 år. Web-sitet åbner september 2010 og udstillingen skal starte på Nationalmuseet 2011 og derefter til Gl. Estrup, Flensburg og Norge, samt til Virgin Islands.

Jeg har på denne baggrund et meget stort netværk på øerne af dem der involverede i bygningskulturens bevaring.

Jeg er desuden ansat på deltid i A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

3: Den Vestindisk Arv

Web-site og udstilling omhandler fem historier som er vigtige at fortælle. Vi tager udgangspunkt i tegninger, billeder og registreringer bl.a. fra bogen, samt arkivernes oplysninger om de pågældende ejendomme. Det er historien om hvordan en plantage fungerede med sukkermarker, sukkermølle, sukkerkogeri, slavearbejde og slavehytter, plantageejere, ridefoged (overseer).

Dernæst er det historien om religionen og missionærerne (der var religionsfrihed) og især Brødremenigheden var aktive blandt slaverne. Deres missionsstationer står som nogle af de ældste bevarede bygninger i dag. Historien om koloniens administration omfatter både øvrighedens bygninger som f.eks. Forterne. Men det omfatter også de embedsmænd, der kunne passe deres job og samtidig købe en plantage og tjene sig til en højere social position når de kom hjem. Den næste historie omhandler byerne med de smukke byhuse og med de frifarvede håndværkeres huse. Den sidste historie handler om de der tjente de store formuer ved at investere i kompagniet, i slavehandelen og store eller mange plantager. De formuer der bl.a. brugtes til at bygge Frederiksstaden for.

Endelig er det hensigten at projektet bliver ledsaget af portrætter af folk der lever på øerne i dag, midt i historien, på godt og ondt.

4: Dansk Kulturarv uden for Danmark

Da jeg har et indgående kendskab til bygningskulturen på øerne, både den eksisterende og den forsvundne (dog mest på St. Croix) og da jeg har konkrete projekterfaringer er jeg blevet bedt af Kulturarvsstyrelsen om at bidrage med ideer til en brutto liste over relevante projekter.

Her vil jeg fremhæve sukkerfabrikken La Grange, som er det projekt jeg kan anbefale at prioritere højest. Det udsendte oplæg redegør for baggrund, idé og koncept.

Projekter, der kan skabe problemer er der, hvor organisationen bag projektet ikke kan klare opgaven. Således har projektet på Fort Christian i Charlotte Amalie vist at det er kørt fast. Det er imidlertid et stort dansk monument, men DK kan næppe få en rolle i selve udformningen af projektet.

Også Fort Frederik har tilsyneladende en svag organisation, og er i øvrigt ikke som sådan i fare for at gå til. Den viden som VIDA programmet har videre-formidlet synes at blive anvendt, om end det ikke ser så kønt ud.

Derudover er der en række fornemme bygninger som burde reddes, og som alle vil savne når de forsvinder. Problemerne er ejerforholdet og ansvaret for bevaring kan blokere for en løsning.

Formidling af bygningskulturens høje arkitektoniske værdi og ressource for lokalsamfundet er måske et felt, hvor man kan støtte.

5: Anbefalinger til rejsen.

Jeg er lige hjemvendt fra 2 uger på øerne, og fra møder med både guvernøren, nogle af hans medarbejdere og nogle medlemmer af det lokale senat, samt forskellige organisationer.

Når det ikke kan være anderledes end at udvalget kun har to dage på øerne vil jeg anbefale

- At man på forhånd har formuleret og sender/medbringer en pressemeddelelse til den lokale dagspresse, hvor man udtrykker sin tak for gæstfrihed og ønsker om at forstå vores fælles historie m.m.

- At man ved rundturen på både St. Thomas og på St. Croix inviterer en lokal ung ressourceperson med på turen, således at der er mulighed for at spørge ind til den lokale vinkel på steder og historie, og således at man får en positiv ambassadør for delegationen. En sådan gestus vil blive værdsat. Forslag til sådanne personer kan skaffes.

- At man ved besøget på Fort Frederik besøger Wayne James møbeludstilling hvor han selv ønsker at vise udvalget rundt.

- At man ved besøget i Frederiksted kører forbi sukkerfabrikken La Grange.

- At man ved aftenarrangementet søndag d. 7. holder en takketale – man er meget formel i sådanne sammenhænge. At man beklager ikke at kunne være der til 'Transfer day' d. 31.3. men at man f.eks. ser frem til 100 års jubilæet for Transfer, osv.

- Endelig at man ved hjemkomsten sender en officiel tak, der kan oplæses ved højtideligheden på Transferday.

6: Praktiske rejsetips

Medbring myggespray, antihistamin salve og tabletter, samt smertestillende piller. Man kan få brug for det så snart man lander. (myg, jetlag, træthed og varme) Brug støttestrømper ved den lange flyvetur. Medbring altid en flaske vand.

Hils på ALLE – good morning – good afternoon (efter 12) – good night (efter 18)
Gå trygt udenfor hovedgaden, men gå flere sammen. Møder man en tigger giver man en dollar eller to. Lokalt kan man altid kende en dansker fra en amerikaner.
Husk – det er et lille samfund hvor alt bliver husket og alle rygter bliver delt.